

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 december 2007

WETSVOORSTEL

strekende tot een verruiming van de doelgroep die een toelage van het Sociaal Stookoliefonds kan genieten en tot verhoging van de hoeveelheid stookolie die recht geeft op die toelage

ADVIES VAN HET REKENHOF

Voorgaande documenten:

Doc 52 0376/ (2007/2008):

- 001: Wetsvoorstel ingediend door de dames Burgeon, Lalieux en Douifi.
- 002: Amendementen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 décembre 2007

PROPOSITION DE LOI

visant à élargir le public-cible pouvant bénéficier d'une allocation de chauffage du Fonds social Mazout et à augmenter la quantité de mazout donnant droit à cette allocation

AVIS DE LA COUR DES COMPTES

Documents précédents:

Doc 52 0376/ (2007/2008):

- 001: Proposition de loi déposée par Mmes Burgeon, Lalieux et Douifi.
- 002: Amendements.

0676

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

ADVIES VAN HET REKENHOF

Advies goedgekeurd in de algemene vergadering van 11 december 2007

1. Vraag om advies

Overeenkomstig artikel 79 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft *Dhr. Van Rompuy, Voorzitter van de Kamer*, per brief van 3 december 2007 het advies van het Rekenhof gevraagd met betrekking tot het wetsvoorstel strekkende tot een verruiming van de doelgroep die een toelage van het Sociaal Stookoliefonds kan genieten en tot verhoging van de hoeveelheid stookolie die recht geeft op die toelage. Het wetsvoorstel werd op 14 november 2007 ingediend door de dames Colette Burgeon, Karine Lalieux en Dalila Douifi (DOC 52 0376/001)

Volgens de brief wenst de Kamercommissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing dat het Rekenhof een nota opstelt met een raming van de nieuwe uitgaven waartoe het wetsvoorstel zou leiden en met een raming van de gevolgen van de prijsstijging van stookolie op de globale ontvangsten van de belasting over de toegevoegde waarde.

Rekening houdend met de bijzonder korte termijn waarover het Rekenhof beschikte om dit advies te verstrekken, werd een reeks vereenvoudigende hypotheses gehanteerd om de gevolgen van het wetsvoorstel in te schatten.

2. Wetsvoorstel

Het wetsvoorstel strekt ertoe de artikelen 205, 207 en 212 van de programmatuur van 27 december 2004, Titel VI, Hoofdstuk III, vervangen door nieuwe bepalingen met het oog op een uitbreiding van de huidige voorwaarden waaraan gezinnen moeten beantwoorden om aanspraak te kunnen maken op een tegemoetkoming van het Sociaal Stookoliefonds. De nieuwe bepalingen beogen:

- een grotere doelgroep, via een herziening van de inkomensplafonds;
- een grotere hoeveelheid brandstof die in aanmerking komt voor een tegemoetkoming van het Fonds;

AVIS DE LA COUR DES COMPTES

Avis adopté en assemblée générale du 11 décembre 2007

1. La demande d'avis

Par lettre du 3 décembre 2007, *M. Van Rompuy, Président de la Chambre des représentants*, a demandé, conformément à l'article 79 du Règlement de la Chambre, l'avis de la Cour des comptes concernant la proposition de loi visant à élargir le public-cible pouvant bénéficier d'une allocation de chauffage du Fonds social Mazout et à augmenter la quantité de mazout donnant droit à cette allocation. Cette proposition de loi a été déposée le 14 novembre 2007 par Mmes Colette Burgeon, Karine Lalieux et Dalila Douifi (DOC 52 0376/001)

D'après la lettre, la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société de la Chambre des représentants souhaite que la Cour élabore une note contenant une estimation des dépenses nouvelles qui découleraient de la proposition de loi, ainsi que des conséquences de la hausse du prix du mazout sur les recettes globales de la taxe sur la valeur ajoutée.

Compte tenu des délais très courts dans lesquels la Cour a été amenée à rendre le présent avis, certaines hypothèses simplificatrices ont été adoptées pour estimer les conséquences de la proposition de loi.

2. La proposition de loi

La proposition de loi vise à remplacer les articles 205, 207 et 212 de la loi-programme du 27 décembre 2004, Titre VI, Chapitre III, par de nouvelles dispositions en vue d'élargir les conditions actuelles d'accès des ménages aux interventions du Fonds social Mazout:

- en s'adressant à un public-cible plus large, par une révision des plafonds de revenus;
- en augmentant la quantité de mazout éligible dans le cadre des interventions du Fonds;

– een inschrijving van het huidige uitkeringsschema in de programmawet, ter vervanging van het afvlakingsmechanisme voor tegemoetkomingsdrempels op basis van de evolutie van de stookolieprijzen in de laatste vijf jaar;

– de toevoeging van een nieuwe tegemoetkomingsdrempel aan de nieuwe bepaling in de programmawet (14 cent per liter indien de stookolieprijs meer dan 0,715 euro per liter bedraagt).

Het wetsvoorstel voert ook een nieuw financieringsinstrument in voor het Sociaal Stookoliefonds, naast de bestaande bijdrage op alle aardolieproducten, namelijk de inhouding van een bij koninklijk besluit vast te stellen bedrag aan BTW.

3. Budgettaire raming

Huidige situatie

De huidige tegemoetkomingen van het Sociaal Stookoliefonds berusten op de bepalingen van in hoofdstuk III van titel VI van de programmawet van 27 december 2004, «wet Sociaal Stookoliefonds» genoemd en gewijzigd bij de wet van 20 juli 2005, alsook op de volgende koninklijke besluiten:

- koninklijk besluit van 9 januari 2005 tot het bepalen van de nadere regels voor de toekenning van de verwarmingstoelage in het kader van het Sociaal Stookoliefonds (gewijzigd door de koninklijke besluiten van 10 augustus 2005 en 6 december 2005);
- koninklijk besluit van 20 januari 2005 tot bepaling van de nadere regels voor de werking en financiering van een Sociaal Stookoliefonds.

De voorwaarden voor een tegemoetkoming van het Fonds worden bovendien regelmatig gepreciseerd in omzendbrieven. De minister voor Maatschappelijke Integratie preciseerde de voorwaarden voor de verwarmingsperiode 2007-2008 in de omzendbrief van 27 augustus 2007 over de verwarmingstoelage.

In uitvoering van de hierboven vermelde bepalingen, richten de tegemoetkomingen van het Fonds zich tot drie categorieën van gezinnen:

- de eerste categorie groepeert de diverse personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming in het kader van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, op voorwaarde dat het gezinsinkomen niet hoger is dan 13.512,18 euro, verhoogd met 2.501,47 euro per persoon ten laste (= het huidige, geïndexeerde bedrag).

– en remplaçant le mécanisme de lissage des seuils d'intervention en fonction de l'évolution des prix du mazout au cours des cinq dernières années par une inscription de la grille d'intervention actuelle dans la loi-programme;

– en ajoutant dans cette nouvelle disposition de la loi-programme un nouveau palier d'intervention à 14 cents le litre de mazout lorsque son prix dépasse 0,715 euros/litre.

La proposition prévoit également, parallèlement à la cotisation existante perçue sur l'ensemble des produits pétroliers, de faire appel à un nouvel instrument de financement du Fonds, à savoir le prélèvement d'un montant de TVA à déterminer par arrêté royal.

3. Estimation budgétaire

La situation actuelle

Les interventions actuelles du Fonds social Mazout reposent sur les dispositions du chapitre III du titre VI de la loi-programme du 27 décembre 2004, dénommée «Loi Fonds social Mazout», modifiée par la loi du 20 juillet 2005, ainsi que sur les arrêtés royaux suivants:

- l'arrêté royal du 9 janvier 2005 visant à fixer des règles plus précises pour l'octroi de l'allocation chauffage dans le cadre du Fonds social Mazout (modifié par les arrêtés royaux du 10 août 2005 et du 6 décembre 2005);
- l'arrêté royal du 20 janvier 2005 fixant les modalités de fonctionnement et de financement d'un Fonds social Mazout.

Les conditions d'intervention du Fonds sont en outre régulièrement précisées dans des circulaires. Pour la période de chauffe 2007 – 2008, ces conditions ont été précisées dans la circulaire du 27 août 2007 du ministre de l'Intégration sociale concernant l'allocation de chauffage.

En vertu des dispositions ci-dessus, les interventions du Fonds concernent trois catégories de ménages:

- la 1^{ère} catégorie regroupe les différents bénéficiaires de l'intervention majorée de l'assurance maladie invalidité, à la condition cependant que le revenu de leur ménage ne dépasse pas 13.512,18 euros augmentés de 2.501,47 euros par personne à charge (montant actuel indexé); cela concerne les VIPO, les enfants handicapés

Het betreft de WIGW's, gehandicapte kinderen met verhoogde gezinsbijslag, langdurig werklozen ouder dan 50 jaar, personen die recht hebben op de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) of op het gewaarborgd inkomen voor bejaarden (GIB), personen die recht hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming aan personen met een handicap, personen die recht hebben op het leefloon, personen die recht hebben op een maatschappelijke toelage equivalent aan het leefloon (al die verschillende statuten zijn nu opgenomen in het nieuwe statuut voor rechthebbenden op verhoogde tegemoetkomingen). Sinds dit jaar betreft het ook de personen met het nieuwe OMNIO-statuut;

- de tweede categorie omvat de gezinnen met een bruto belastbaar jaarinkomen van maximaal 13.512,18 euro, verhoogd met 2.501,47 euro per persoon ten laste (= het huidige, geïndexeerde bedrag), rekening houdend met het onroerend vermogen van het gezin;

- de derde categorie omvat personen met schuldenoverlast die zijn betrokken bij een collectieve schuldenregeling of een procedure tot schuldbemiddeling, indien het OCMW vaststelt dat die personen niet in staat zijn hun verwarmingsfactuur te betalen.

Het aantal potentiële rechthebbenden in de eerste en de tweede categorie (de derde categorie lijkt voor de raming weinig significant) kan geraamd worden op zowat 850.000 gezinnen, zonder rekening te houden met de gekozen verwarmingswijze. Uit de gegevens van het Fonds blijkt dat in de praktijk 99.682 gezinnen een tegemoetkoming ontvingen in 2005. Dat kleine aantal is enerzijds te verklaren door het feit dat stookolie slechts één van de mogelijke verwarmingsmiddelen is en anderzijds door het feit dat gezinnen die aan de voorwaarden voldoen, niet noodzakelijk een aanvraag tot tegemoetkoming indienen bij het OCMW.

Binnen de grenzen van die hypotheses kan er worden van uitgegaan dat momenteel amper 10 à 15% van alle gezinnen die voor een tegemoetkoming van het stookoliefonds in aanmerking komen, ook daadwerkelijk een tegemoetkoming ontvangen.

De huidige tegemoetkoming van het Fonds is beperkt tot maximaal 1.500 liter in aanmerking komende brandstof per gezin voor de periode van 1 september tot 30 april. De tegemoetkoming zelf hangt af van de stookolieprijs en varieert van 3 cent per liter (bij een gefactureerde prijs hoger dan of gelijk aan 0,490 euro en lager dan 0,515 euro per liter) tot 13 cent per liter (vanaf een gefactureerde prijs van 0,690 euro per liter).

ayant une allocation familiale majorée, les chômeurs de longue durée de plus de 50 ans, les bénéficiaires de la garantie de revenus aux personnes âgées (GRAPA ou RGPA), les bénéficiaires d'une allocation de remplacement de revenus pour personne handicapée, les bénéficiaires du revenu d'intégration sociale (RIS), les bénéficiaires d'une aide sociale équivalente au revenu d'intégration (les différents statuts ci-dessus sont maintenant repris dans le nouveau statut BIM) et, depuis cette année, les bénéficiaires du nouveau statut OMNIO;

- la 2^{ème} catégorie concerne les ménages dont le montant des revenus annuels bruts imposables ne dépasse pas 13.512,18 euros augmentés de 2.501,47 euros par personne à charge (montant actuel indexé), en tenant compte du patrimoine immobilier du ménage;

- la 3^{ème} catégorie porte sur les personnes surendettées qui bénéficient d'un règlement collectif de dettes ou d'une médiation de dettes, lorsque le CPAS a constaté qu'elles ne peuvent pas faire face au paiement de leur facture de chauffage.

Le nombre de bénéficiaires potentiels relevant des catégories 1 et 2 (la 3^{ème} catégorie apparaissant pour l'estimation peu significative) peut être estimé à environ 850.000 ménages, sans tenir compte du mode de chauffage choisi. En pratique, 99.682 ménages ont bénéficié d'une intervention en 2005, selon les données du Fonds. Cette faible proportion peut s'expliquer à la fois par le fait que le mazout n'est qu'un moyen de chauffage parmi d'autres et par le fait que les ménages entrant dans les conditions d'une intervention du Fonds n'introduisent pas nécessairement de demande auprès de leur CPAS.

Dans les limites des hypothèses posées, on peut estimer que le pourcentage de bénéficiaires d'une intervention du Fonds mazout ne représente actuellement qu'environ 10% à 15% de l'ensemble des ménages répondant aux critères sociaux d'accessibilité aux interventions du Fonds.

L'intervention actuelle du Fonds est limitée à un maximum de 1.500 litres de combustible éligible par ménage pour la période du 1^{er} septembre au 30 avril, l'intervention proprement dite, qui est fonction du prix du mazout, variant progressivement de 3 cents par litre, pour un prix facturé supérieur ou égal à 0,490 euros et inférieur à 0,515 euros le litre, jusqu'à 13 cents le litre à partir d'un prix facturé de 0,690 euros le litre.

Er dient te worden opgemerkt dat de vastgestelde drempels ook gelden voor de – veel geringere – leveringen van bulkpropaan-gas, die aan dezelfde voorwaarden moeten voldoen als stookolieleveringen om in aanmerking te komen voor een tegemoetkoming van het Fonds. In de onderstaande uiteenzettingen wordt het bulkpropaan-gas zonder onderscheid gelijkgesteld met stookolie.

Het koninklijk besluit van 9 januari 2005 voorziet anderzijds in een systeem voor de aanpassing van de drempelwaarden, waarbij elk jaar een nieuwe referentie-drempelwaarde wordt vastgelegd die recht geeft op een tegemoetkoming van 7 cent per liter, op het niveau dat overeenstemt met het gemiddelde van de maximumprijzen voor huisbrandolie in de vijf voorgaande jaren, vermenigvuldigd met een coëfficiënt van 1,3. Die drempel dient vervolgens als uitgangspunt voor het opstellen van het nieuwe uitkerings-schema van 3 tot 13 cent per liter naargelang de prijs van de geleverde stookolie.

Volgens de gegevens van de Programmatrice Federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie ontvingen 99.682 gezinnen in de verwarmingsperiode 2005 – 2006 via het OCMW een tegemoetkoming van het Fonds voor een totaal bedrag van 14.930.000 euro. De tegemoetkoming bedroeg gemiddeld 144,82 euro bij aankoop van 1.114 liter brandstof. De gemiddelde tegemoetkoming per liter bedroeg 13 cent.

Financiële gevolgen van het voorstel

Het wetsvoorstel wenst het doelpubliek uit te breiden tot iedereen met een jaarlijks netto belastbaar inkomen van niet meer dan 22.872,51 euro in plaats van een jaarlijks bruto belastbaar inkomen van 11.763,02 euro verhoogd met 2.177,65 euro per persoon ten laste (niet-geïndexeerde basisbedragen), met behoud van de eerste categorie (personen met een verhoogde tegemoetkoming). Het feit dat iemand tot die categorie behoort, kan immers nog meespelen als een gezin verschillende personen ten laste telt.

Het inkomensplafond van 22.872,51 euro stemt overeen met de maximale drempelwaarde qua inkomen voor de tweede tegemoetkomingsschijf in de reglementering betreffende de maximumfactuur op het vlak van geneeskundige verzorging. Volgens de statistische informatie die het Rekenhof heeft ontvangen, zou dat inkomensplafond betrekking kunnen hebben op zowat 2.500.000 gezinnen.

Wanneer op dat aantal gezinnen de hiervoor geciteerde procentuele raming wordt toegepast (10 tot 15%

A noter que les seuils fixés valent également pour les livraisons de propane en vrac, nettement plus marginales, éligibles dans les mêmes conditions que le mazout pour les interventions du Fonds. Dans les développements ci-après, le propane en vrac est assimilé, sans distinction, au mazout de chauffage.

L'arrêté royal du 9 janvier 2005 prévoit d'autre part un mécanisme d'adaptation des seuils d'intervention, qui consiste à fixer chaque année un nouveau seuil de référence donnant droit à une intervention de 7 cents au litre, au niveau correspondant à la moyenne des prix maximums du gasoil de chauffage au cours des cinq dernières années, multipliée par un coefficient de 1,3. Ce seuil sert ensuite de base pour établir la nouvelle grille d'intervention de 3 à 13 cents par litre en fonction du prix du mazout livré.

Pour la période de chauffe 2005 – 2006, selon les informations obtenues auprès du Service public de programmation Intégration sociale, le montant total des interventions du Fonds, via les CPAS, a représenté pour les 99.682 ménages qui en ont bénéficié un montant total de 14.930.000 euros. L'intervention moyenne s'est élevée à 144,82 euros portant sur l'achat de 1.114 litres de combustible. L'intervention moyenne par litre s'est élevée à 13 cents.

Les conséquences financières de la proposition

La proposition de loi souhaite élargir le public-cible à toute personne dont le revenu annuel net imposable ne dépasse pas 22.872,51 euros au lieu d'un revenu annuel brut imposable de 11.763,02 euros majorés de euros 2.177,65 euros par personne à charge (montants de base non indexés), tout en conservant la 1^{re} catégorie relative aux personnes bénéficiant d'une intervention majorée. L'appartenance à cette catégorie peut encore en effet entrer en ligne de compte lorsque le ménage comprend plusieurs personnes à charge.

Ce plafond de 22.872,51 euros correspond au seuil de revenu maximum entrant en ligne de compte pour la deuxième tranche d'intervention dans la réglementation sur le maximum à facturer en matière de soin de santé. Selon les informations statistiques obtenues par la Cour, ce plafond pourrait concerner environ 2.500.000 ménages.

En appliquant à ce nombre de ménages l'estimation en pourcentage citée ci-dessus de 10% à 15% de ména-

van de rechthebbende gezinnen hebben in het verleden effectief een tegemoetkoming van het Fonds aangevraagd), zou het aantal tegemoetkomingsaanvragen van gezinnen in het raam van de verruimde voorwaarden waarin het wetsvoorstel voorziet, tussen 250.000 en 375.000 kunnen liggen.

Wat het gemiddeld aantal liter stookolie per gezin betreft waarvoor een aanvraag tot tegemoetkoming van het fonds zou kunnen worden ingediend, moet worden teruggegrepen naar de gemiddelde hoeveelheden die voor de verwarmingsperiodes 2005-2006 en 2006-2007 werden geregistreerd. Voor die periodes hebben de gezinnen gemiddeld stookolieaankopen opgegeven van respectievelijk 1.114 liter en 1.090 liter, d.w.z. hoeveelheden die ver beneden de in aanmerking komende maximumhoeveelheid van 1.500 liter liggen (ongeveer 73% van het maximum). Het lijkt dus moeilijk in te schatten wat de impact zal zijn van de in het wetsvoorstel voorziene verhoging van de maximumhoeveelheid tot 2.000 liter. Voor de onderstaande simulatie is het Rekenhof uitgegaan van de hypothese van een met omzichtigheid bepaalde vork tussen 1.200 en 1.500 liter, zijnde 60 à 70% van de nieuwe maximumhoeveelheid.

De invloed van de toevoeging van een nieuwe tegemoetkomingsdrempel zoals bepaald in artikel 3 van het wetsvoorstel, vastgesteld op 14 cent per liter als de stookolieprijs de drempel van 0,715 euro per liter bereikt of overschrijdt, zou heel beperkt moeten blijven voor de verwarmingsperiode 2007-2008, behalve indien de stookolieprijzen opnieuw de hoogte inschieten. Voor de onderstaande simulatie is het Rekenhof uitgegaan van een gemiddelde tegemoetkoming van 13 cent per liter, wat overeenstemt met een stookolieprijs die minstens gelijk is aan 0,69 euro per liter, maar lager ligt dan 0,715 euro per liter.

Het hierboven beschreven, ingewikkelde afvlakkingsmechanisme voor de tegemoetkomingsdrempels, ingeschreven in het besluit van 9 januari 2005, heeft tot gevolg dat de tegemoetkomingsdrempels van het Fonds op progressieve wijze automatisch worden opgetrokken na een stijging van de stookolieprijs en dat de tegemoetkomingen van het Fonds progressief verdwijnen als de prijs van de stookolie stabiliseert op het bereikte prijsniveau, zelfs als dat niveau hoog ligt.

Het wetsvoorstel wil het uitkeringsschema voortaan vastleggen in de programmawet en dit afvlakkingsmechanisme afschaffen. Het effect van die wijziging zal zich in voorkomend geval pas laten voelen vanaf de verwarmingsperiode 2008-2009, daar het schema dat in het wetsvoorstel voor de periode 2007-2008 is ingeschreven, hetzelfde is als het schema dat het resultaat is van het huidige afvlakkingsmechanisme. Voor de

ges répondant aux conditions qui ont par le passé demandé effectivement l'intervention du Fonds, le nombre de demandes d'intervention par les ménages, dans le cadre des conditions élargies prévues par la proposition de loi, pourrait être compris entre 250.000 et 375.000.

Concernant le nombre moyen de litres de combustible par ménage qui pourrait faire l'objet d'une demande d'intervention du Fonds, force est de se référer aux quantités moyennes enregistrées pour les saisons de chauffe 2005 – 2006 et 2006 – 2007, pour lesquelles les ménages ont en moyenne fait valoir des achats de mazout représentant respectivement 1.114 litres et 1.090 litres, soit loin du plafond des 1.500 litres éligibles (environ 73% du plafond). Il paraît donc difficile d'évaluer quel serait l'impact du relèvement du plafond éligible à 2.000 litres prévu par la proposition de loi. Pour la simulation ci-après, la Cour a pris l'hypothèse d'une fourchette prudente comprise entre 1.200 et 1.500 litres, soit entre 60% et 75% du nouveau plafond.

L'influence de l'ajout d'un nouveau seuil d'intervention, tel que prévu par l'article 3 de la proposition de loi, fixé à 14 cents le litre si le prix du mazout atteint ou dépasse le seuil de 0,715 euros le litre, devrait rester très limitée pour la période de chauffe 2007 - 2008, sauf nouvelle flambée des prix pétroliers. Pour la simulation ci-après, la Cour a retenu une intervention moyenne de 13 cents par litre, correspondant à un prix du mazout au moins égal à 0,69 euros le litre, mais inférieur à 0,715 euros le litre.

Le mécanisme complexe décrit ci-avant de lissage des seuils d'intervention inscrit dans l'arrêté du 9 janvier 2005 a pour effet de relever mécaniquement les seuils d'intervention du Fonds de manière progressive après une hausse du prix du gasoil, pour aboutir à une disparition progressive des interventions du Fonds si le prix du combustible se stabilise ensuite au niveau de prix atteint, même si celui-ci est élevé.

La proposition de loi vise à fixer désormais dans la loi-programme la grille d'intervention, en supprimant ce mécanisme de lissage. L'effet de cette modification ne se fera sentir, le cas échéant, qu'à partir de la saison de chauffe 2008 – 2009, la grille inscrite dans la proposition de loi pour la saison 2007 – 2008 étant identique à celle obtenue par le mécanisme de lissage actuel. Pour les années suivantes, si les prix se maintiennent à

volgende jaren zou de afschaffing van het afvlakkings-systeem tot gevolg hebben dat de tegemoetkomingen van het Fonds worden bestendigd als de prijzen op een hoog niveau gehandhaafd blijven.

Voor de verwarmingsperiode 2007-2008 zouden de tegemoetkomingen van het Fonds op basis van de gegevens 2005, zijnde 100.000 gezinnen die een tegemoetkomming genieten voor de aankoop van gemiddeld 1.100 liter stookolie, nagenoeg een totaalbedrag van 14,3 miljoen euro vertegenwoordigen in het raam van de huidige wetgeving.

Rekening houdend met de nieuwe voorwaarden voor een tegemoetkomming van het Fonds, zoals bepaald in het wetsvoorstel dat voor advies is voorgelegd aan het Rekenhof, en binnen de grenzen van de hierboven in aanmerking genomen hypothesen die de situatie onvermijdelijk sterk vereenvoudigen, zouden de aan het Sociaal Stookoliefonds gevraagde tegemoetkomingen kunnen liggen tussen 39 miljoen euro en 73,125 miljoen euro, zoals in de onderstaande tabel wordt aangegeven.

Bij die raming is geen rekening gehouden met het potentiële risico dat het aantal tegemoetkomingsaanvragen stijgt. Dat risico hangt samen met het feit dat tot nu toe slechts een beperkt percentage gezinnen, die weliswaar aan de voorwaarden voldoen, effectief een aanvraag indienen bij hun OCMW.

un niveau élevé, la suppression du système de lissage aurait pour conséquence de pérenniser les interventions du Fonds.

Pour la période de chauffe 2007 – 2008, sur la base des données 2005, soit 100.000 ménages bénéficiant d'une intervention portant sur l'achat de 1.100 litres de combustible en moyenne, les interventions du Fonds représenteraient environ, dans le cadre de la législation actuelle, un montant total de 14,3 millions d'euros.

En tenant compte des nouvelles conditions d'accès au Fonds prévue par la proposition de loi soumise à l'avis de la Cour des comptes et dans la limite des hypothèses inévitabliment simplificatrices retenues ci-dessus, les interventions demandées au Fonds social Mazout pourraient s'inscrire dans une fourchette comprise entre 39 millions d'euros et 73,125 millions d'euros, comme indiqué dans le tableau ci-dessous.

Cette estimation ne tient pas compte du risque potentiel d'augmentation du taux d'appel aux interventions du Fonds lié au fait que jusqu'à présent, seul un pourcentage limité de ménages, bien que remplissant les conditions, introduisent effectivement une demande auprès de leur CPAS.

	Aantal gerechtigde gezinnen	Gemiddelde hoeveelheid stookolie	Gemiddelde tegemoetkomming per liter	Geraamde tegemoetkomming van het Fonds voor 2007 – 2008
Huidige tegemoetkomingsvoorwaarden van het Fonds	100.000	1.100 liter	13 cent	€ 14.300.000
Rekening houdend met het wetsvoorstel	250.000 tot 375.000	Van 1.200 tot 1.500 liter	13 cent	€ 39.000.000 tot € 73.125.000

	Nombre de ménages bénéficiaires	Quantité moyenne de combustible	Intervention moyenne par litre	Intervention estimée du Fonds pour 2007 – 2008
Conditions actuelles d'intervention du Fonds	100.000	1.100 litres	13 cents	€ 14.300.000
En tenant compte de la proposition de loi	250.000 à 375.000	De 1.200 à 1.500 litres	13 cents	€ 39.000.000 à € 73.125.000

4. Financiering van het Sociaal Stookoliefonds

Om het hoofd te bieden aan de voorzienbare stijging van de tegemoetkomingen ten voordele van de gezinnen, voorziet het wetsvoorstel in een tweede instrument voor de financiering voor het Fonds, dat thans enkel wordt gestijfd door een bijdrage die deel uitmaakt van de stookolieprijs, ten laste van de consumenten.

Uitgaand van het idee dat de stijging van de stookolieprijs meer inkomsten voor de Staat genereert via de belasting over de toegevoegde waarde, zou het nieuwe financieringsinstrument volgens de uiteenzettingen in het wetsvoorstel een bedrag moeten zijn dat wordt afgehouden van de opbrengst van de belasting over de toegevoegde waarde, dat bij koninklijk besluit wordt vastgelegd en dat jaarlijks wordt aangepast aan het schommelingspercentage van het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen.

Het Rekenhof herinnert er in dat verband aan dat sedert verschillende jaren een steeds groter deel van de btw-ontvangsten wordt toegewezen aan verschillende begunstigden (gemeenschappen, sociale zekerheid, Europese Unie, politiezones, ...) en dat het bedrag dat beschikbaar blijft voor de financiering van de staatsuitgaven aanzienlijk is verminderd en eind 2006 nog slechts 3,96% van die ontvangsten vertegenwoordigt (895,6 miljoen euro). Bijgevolg heeft de Schatkist in de loop van het jaar maandelijkse btw-overdrachten voorlopig moeten financieren door middel van inhoudingen op haar andere eigen middelen. Het Rekenhof heeft dat punt inzonderheid besproken in zijn commentaar en opmerkingen op het ontwerp van rijksbegroting voor het begrotingsjaar 2007 (Parl. Document, Kamer, nr. 51 2704/003, blz. 50-52).

5. Gevolgen van de stijging van de stookolieprijs op de globale btw-ontvangsten

De onderstaande analyse blijft beperkt tot het huis-houdelijk gebruik van stookolie.

Op basis van de informatie in de energiebalans van de gezinnen, opgesteld door de dienst Energiebeleid van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, en op basis van de gegevens van de Petroleumfederatie, zou de eindconsumptie waarop een niet-aftrekbare btw wordt toegepast naargelang van de jaren, tussen 2,1 en 2,9 miljard liter liggen.

Bij een stijging met 10 cent van de stookolieprijs, btw inbegrepen, een stijging van de btw met 1,74 cent per liter genereert, zou de stijging van de btw-ontvangsten

4. Le financement du Fonds social mazout

Pour faire face à l'augmentation prévisible des interventions en faveur des ménages, la proposition de loi prévoit la création d'une deuxième source de financement du Fonds, actuellement alimenté seulement par une cotisation incluse dans le prix du mazout, à charge des consommateurs.

Partant de l'idée que l'augmentation du prix du mazout a pour corollaire d'augmenter les recettes de l'Etat via la taxe sur la valeur ajoutée, cette nouvelle source de financement devrait être, selon les développements de la proposition de loi, un montant prélevé sur le produit de la taxe sur la valeur ajoutée, fixé par arrêté royal et adapté annuellement aux taux de fluctuation de l'indice moyen des prix à la consommation.

A ce sujet, la Cour des comptes rappelle que, depuis plusieurs années, une partie grandissante des recettes de la TVA est attribuée à divers bénéficiaires (communautés, sécurité sociale, Union européenne, zones de police...) et que le montant restant disponible pour le financement des dépenses de l'Etat s'est considérablement réduit pour ne plus représenter que 3,96% de ces recettes à la fin de l'année 2006 (895,6 millions d'euros). Le Trésor a dû en conséquence provisoirement financer, en cours d'année, des transferts mensuels de TVA au moyen de prélèvements sur ses autres ressources propres. La Cour a notamment abordé ce point dans ses Commentaires et observations sur le projet de budget de l'Etat pour l'année budgétaire 2007 (Doc. Parl. Chambre., n°51 2704/003, pp. 50-52).

5. Les conséquences de la hausse du prix du mazout de chauffage sur les recettes globales de la taxe sur la valeur ajoutée

L'analyse ci-après se limite à la consommation domestique de mazout de chauffage.

Sur la base des informations figurant dans le bilan énergétique des ménages établi par le service de la Politique énergétique du SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie, ainsi que des données obtenues auprès de la Fédération pétrolière, la consommation finale soumise à une TVA non déductible se situerait dans une fourchette, selon les années, de 2,1 à 2,9 milliards de litres.

Sachant qu'une augmentation de 10 cents du prix du mazout TVA comprise génère une augmentation de la TVA de 1,74 cent par litre, l'augmentation des recet-

als gevolg van die stijging, op basis van de bovenvermelde consumptievork, een bedrag vertegenwoordigen tussen 36,5 en 50,5 miljoen euro.

De gevolgen van diezelfde stijging van 10 cent op de tegemoetkomingen van het Fonds zijn moeilijker vast te stellen omdat deze tegemoetkomingen zullen afhangen van de initiële stookolieprijs waarop de verhoging zal worden toegepast. Het schema van de uitkeringsdrempels van het Fonds is immers degressief (3 cent per liter toegekend vanaf de eerste drempel, 2 cent extra voor elk van de twee volgende drempels, vervolgens 1 cent extra voor elk van de hoogste drempels) en is thans langs boven begrensd op 13 cent per liter. Naargelang van de initiële prijs die als referentie wordt genomen voor de schatting, kan een stijging met 10 cent van de stookolieprijs echter maximum tot gevolg hebben dat de tegemoetkomingen van het Fonds met 7 cent per liter stijgen.

Bij wijze van illustratie zou een nieuwe stijging van de stookolieprijs met 10 cent bovenop de huidige prijs van 0,67 euro per liter (op 6 december 2007) leiden tot een stijging van de tegemoetkoming van het Fonds met 1 cent per liter in de huidige tegemoetkomingsvoorraarden en met 2 cent per liter als het wetsvoorstel, dat een bijkomende tegemoetkomingsdrempel van 14 cent invoert vanaf een stookolieprijs van 0,715 per liter, wordt goedgekeurd. Rekening houdend met de hypothesen in termen van aantal gezinnen en in aanmerking komende gemiddelde consumptie van de bovenvermelde tabel, zou die stijging met 10 cent van de stookolieprijs leiden tot een bijkomende last voor het Fonds van 1,1 miljoen euro in het huidige kader van de tegemoetkomingen van het Fonds en tussen 6,0 en 11,25 miljoen euro ingeval het wetsvoorstel wordt goedgekeurd.

In de veronderstelling dat de stijging van de stookolieprijs met 10 cent zou leiden tot een stijging van de tegemoetkomingen van het Fonds met 7 cent, zou de bijkomende last voor het Fonds 7,7 miljoen euro bedragen in het huidige kader, en van 21 tot 39,375 miljoen euro ingeval het wetsvoorstel wordt goedgekeurd.

tes de la TVA consécutive à cette augmentation, sur la base de la fourchette de consommation ci-dessus, représenterait un montant compris entre 36,5 et 50,5 millions d'euros.

Les conséquences de cette même hausse de 10 cents sur les interventions du Fonds sont plus difficiles à établir, car ces dernières dépendront du prix initial du mazout sur lequel la hausse sera appliquée. La grille des seuils d'intervention du Fonds est en effet dégressive (3 cents par litre octroyés à partir du premier seuil, 2 cents supplémentaires pour chacun des deux seuils suivants, puis 1 cent supplémentaire pour chacun des seuils les plus élevés) et plafonnée actuellement à 13 cents par litre. En fonction du prix initial pris comme référence pour l'estimation, une hausse de 10 cents du prix du mazout ne pourra cependant avoir pour effet, au maximum, que de relever les interventions du Fonds de 7 cents par litre.

A titre d'illustration, une nouvelle augmentation de 10 cents du prix du mazout de chauffage au-delà du prix actuel de 0,67 euros le litre (au 6 décembre 2007) aurait pour effet une augmentation de l'intervention du Fonds de 1 cent par litre dans les conditions actuelles d'intervention et de 2 cents par litre si la proposition de loi, qui introduit un seuil d'intervention supplémentaire de 14 cents à partir d'un prix du litre de mazout de 0,715, devait être adoptée. Compte tenu des hypothèses en termes de nombre de ménages et de consommation moyenne éligible du tableau ci-dessus, cette augmentation de 10 cents du prix du combustible se traduirait par une charge supplémentaire pour le Fonds de 1,1 million d'euros dans le cadre actuel des interventions du Fonds et entre 6,0 et 11,25 millions d'euros en cas d'adoption de la proposition de loi.

Dans l'hypothèse où l'augmentation du prix du mazout de 10 cents entraînerait un relèvement des interventions du fonds de 7 cents, la charge supplémentaire pour le Fonds serait de 7,7 millions d'euros dans le cadre actuel, et de 21 à 39,375 millions d'euros en cas d'adoption de la proposition de loi.